

Studiul 3

Predica de pe Munte

Textul de memorat: „După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui; căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.” (Matei 7:28,29)

Duminică, 10 aprilie - Principii și standarde

1. Matei 5 - 7; Capitolul 5

1. Când a văzut Isus noroadele, S-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii Lui s-au apropiat de El.
2. Apoi a început să vorbească și să-i învețe astfel:
3. "Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor!
4. Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați!
5. Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!
6. Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!
7. Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă!
8. Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!
9. Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!
10. Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănilor, căci a lor este Împărăția cerurilor!
11. Ferice va fi de voi când, din pricina Mea, oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră!
12. Bucurați-vă și înveseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigunit pe prorocii care au fost înainte de voi.
13. Voi sunteți sarea pământului. Dar dacă sarea își pierde gustul, prin ce își va căpăta iarăși puterea de a săra? Atunci nu mai este bună la nimic decât să fie lepădată afară și călcată în picioare de oameni.
14. Voi sunteți lumina lumii. O cetate așezată pe un munte nu poate să rămână ascunsă.
15. Și oamenii n-aprind lumina ca s-o pună sub obroc, ci o pun în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.
16. Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune și să slăvească pe Tatăl vostru care este în ceruri.
17. Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Prorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
18. Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile.
19. Așa că, oricine va strica una din cele mai mici din aceste porunci și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
20. Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.
21. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: "Să nu ucizi; oricine va ucide va cădea sub pedeapsa judecății."
22. Dar Eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său va cădea sub pedeapsa judecății; și oricine va zice fratelui său: "Prostule!" va cădea sub pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: "Nebunule!" va cădea sub pedeapsa focului gheenei.
23. Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

24. Lasă-ți darul acolo înaintea altarului și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul.
25. Caută de te împacă degrabă cu pârâșul tău, câtă vreme ești cu el pe drum; ca nu cumva pârâșul să te dea pe mâna judecătorului, judecătorul să te dea pe mâna temnicerului, și să fii aruncat în temniță.
26. Adevărat îți spun că nu vei ieși de-acolo până nu vei plăti cel din urmă bănuț.
27. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: "Să nu preacurvești."
28. Dar Eu vă spun că oricine se uită la o femeie ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.
29. Dacă deci ochiul tău cel drept te face să cazi în păcat, scoate-l și leapădă-l de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.
30. Dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapăd-o de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul din mădularele tale și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheenă.
31. S-a zis iarăși: "Oricine își va lăsa nevasta să-i dea o carte de despărțire."
32. Dar Eu vă spun că oricine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat preacurvește.
33. Ați mai auzit iarăși că s-a zis celor din vechime: "Să nu juri strâmb; ci să împlinești față de Domnul jurămintele tale."
34. Dar Eu vă spun: să nu jurați nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul de domnie al lui Dumnezeu;
35. nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor Lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea marelui Împărat.
36. Să nu juri nici pe capul tău, căci nu poți face un singur păr alb sau negru.
37. Felul vostru de vorbire să fie: "Da, da; nu, nu"; ce trece peste aceste cuvinte vine de la cel rău.
38. Ați auzit că s-a zis: "Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte."
39. Dar Eu vă spun: să nu vă împotriviți celui ce vă face rău. Ci, oricui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.
40. Oricui vrea să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.
41. Dacă te silește cineva să mergi cu el o milă de loc, mergi cu el două.
42. Celui ce-ți cere dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine.
43. Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău."
44. Dar Eu vă spun: iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
45. ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni și dă ploaie peste cei drepți și peste cei nedrepți.
46. Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
47. Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?
48. Voi fiți, dar, desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Capitolul 6

1. Luați seama să nu vă îndepliniți neprihănirea voastră înaintea oamenilor, ca să fiți văzuți de ei; altminteri, nu veți avea răsplată de la Tatăl vostru care este în ceruri.
2. Tu, dar, când faci milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagogi și în ulițe, pentru ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata.
3. Ci tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta,
4. pentru ca milostenia ta să fie făcută în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
5. Când vă rugați, să nu fiți ca fățarnicii, cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi și la colțurile ulițelor, pentru ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata.

6. Ci tu, când te rogi, intră în odăița ta, încuie-ți ușa și roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
7. Când vă rugați, să nu bolborosiți aceleași vorbe, ca păgânii, cărora li se pare că, dacă spun o mulțime de vorbe, vor fi ascultați.
8. Să nu vă asemănați cu ei; căci Tatăl vostru știe de ce aveți trebuință, mai înainte ca să-l cereți voi.
9. Iată, dar, cum trebuie să vă rugați: "Tatăl nostru care ești în ceruri! Sfințească-se Numele Tău;
10. vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.
11. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi;
12. și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;
13. și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este Împărăția și puterea și slava în veci. Amin!"
14. Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.
15. Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.
16. Când postiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii, care își slujesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata.
17. Ci tu, când postești, unge-ți capul și spală-ți fața,
18. ca să te arăți că postești nu oamenilor, ci Tatălui tău, care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.
19. Nu vă strângeți comori pe pământ, unde le mănâncă moliile și rugina și unde le sapă și le fură hoții;
20. ci strângeți-vă comori în cer, unde nu le mănâncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.
21. Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
22. Ochiul este lumina trupului. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină;
23. dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric. Așa că, dacă lumina care este în tine este întuneric, cât de mare trebuie să fie întunericul acesta!
24. Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. Căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau va ține la unul și va nesocoti pe celălalt; nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.
25. De aceea vă spun: nu vă îngrijorați de viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca sau ce veți bea; nici de trupul vostru, gândindu-vă cu ce vă veți îmbrăca. Oare nu este viața mai mult decât hrana, și trupul mai mult decât îmbrăcămintea?
26. Uitați-vă la păsările cerului: ele nici nu seamănă, nici nu seceră și nici nu strâng nimic în grânare; și totuși Tatăl vostru cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai de preț decât ele?
27. Și apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge măcar un cot la înălțimea lui?
28. Și de ce vă îngrijorați de îmbrăcămintea? Uitați-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nici nu torc, nici nu țes;
29. totuși vă spun că nici chiar Solomon, în toată slava lui, nu s-a îmbrăcat ca unul din ei.
30. Așa că, dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba de pe câmp, care astăzi este, dar mâine va fi aruncată în cuptor, nu vă va îmbrăca El cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?
31. Nu vă îngrijorați, dar, zicând: "Ce vom mânca?" sau: "Ce vom bea?" sau: "Cu ce ne vom îmbrăca?"
32. Fiindcă toate aceste lucruri Neamurile le caută. Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți trebuință de ele.
33. Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.
34. Nu vă îngrijorați, dar, de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngrijora de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.

Capitolul 7

1. Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
2. Căci cu ce judecată judecați veți fi judecați; și cu ce măsură măsurați vi se va măsura.
3. De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău?
4. Sau, cum poți zice fratelui tău: "Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău", și, când colo, tu ai o bârnă în al tău?...
5. Fățarnicule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
6. Să nu dați câinilor lucrurile sfinte și să nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și să se întoarcă să vă rupă.
7. Cereți, și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.
8. Căci oricine cere capătă; cine caută găsește; și celui ce bate i se deschide.
9. Cine este omul acela dintre voi care, dacă-i cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră?
10. Sau, dacă-i cere un pește, să-i dea un șarpe?
11. Deci, dacă voi, care sunteți răi, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru care este în ceruri va da lucruri bune celor ce l le cer!
12. Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Prorocii.
13. Intrați pe poarta cea strâmtă. Căci largă este poarta, lată este calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră pe ea.
14. Dar strâmtă este poarta, îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află.
15. Păziți-vă de prorocii mincinoși! Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.
16. Îi veți cunoaște după roadele lor. Culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărcini?
17. Tot așa, orice pom bun face roade bune, dar pomul rău face roade rele.
18. Pomul bun nu poate face roade rele, nici pomul rău nu poate face roade bune.
19. Orice pom care nu face roade bune este tăiat și aruncat în foc.
20. Așa că, după roadele lor îi veți cunoaște.
21. Nu oricine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri.
22. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: "Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?"
23. Atunci le voi spune curat: "Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege."
24. De aceea, pe oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face îl voi asemăna cu un om cu judecată care și-a zidit casa pe stâncă.
25. A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbușit, pentru că avea temelie zidită pe stâncă.
26. Însă oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și nu le face, va fi asemănat cu un om nechibzuit care și-a zidit casa pe nisip.
27. A dat ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile și au izbit în casa aceea; ea s-a prăbușit, și prăbușirea i-a fost mare."
28. După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au rămas uimite de învățătura Lui;
29. căci El îi învăța ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.

(Vezi Daniel 7:27.) Dar domnia, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor care sunt pretutindeni sub ceruri se vor da poporului sfinților Celui Preaînalt. Împărăția Lui este o împărăție veșnică, și toate puterile Îi vor sluji și-L vor asculta!"

Luni, 11 aprilie - Predica de pe Munte și Decalogul

- 2. Matei 5:17-19,21,22,27,28;** 17. Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Prorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc.
18. Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile.
19. Așa că, oricine va strica una din cele mai mici din aceste porunci și va învăța pe oameni așa, va fi chemat cel mai mic în Împărăția cerurilor; dar oricine le va păzi și va învăța pe alții să le păzească, va fi chemat mare în Împărăția cerurilor.
21. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: "Să nu ucizi; oricine va ucide va cădea sub pedeapsa judecării."
22. Dar Eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său va cădea sub pedeapsa judecării; și oricine va zice fratelui său: "Prostule!" va cădea sub pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: "Nebunule!" va cădea sub pedeapsa focului gheenei.
27. Ați auzit că s-a zis celor din vechime: "Să nu preacurvești."
28. Dar Eu vă spun că oricine se uită la o femeie ca s-o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

Iacov 2:10,11; 10. Căci, cine păzește toată Legea, și greșește într-o singură poruncă, se face vinovat de toate.

11. Căci, Cel ce a zis: "Să nu preacurvești", a zis și: "Să nu ucizi". Acum, dacă nu preacurvești, dar ucizi, te faci călcător al Legii.

Romani 7:7; Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos? Nicidecum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să nu poftesci!”

(compară Matei 6:12; Luca 11:4; Marcu 11:25; Matei 6:14,15; Marcu 10:15) 12. și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

4. și ne iartă nouă păcatele noastre, fiindcă și noi iertăm oricui ne este dator; și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău."

14. Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre.

15. Dar dacă nu iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

15. Adevărat vă spun că oricine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copilăș, cu niciun chip nu va intra în ea!"

- 3. Geneza 15:6;** Avram a crezut pe Domnul, și Domnul i-a socotit lucrul acesta ca neprihănire.

(Vezi Exodul 20:2.) „Eu sunt Domnul Dumnezeul tău care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei.

Marti, 12 aprilie - Neprihănirea cărturarilor și a fariseilor

- 4. Matei 5:20;** Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.

- 5. Mica 6:6-8;** 6. Cu ce voi întâmpina pe Domnul și cu ce mă voi pleca înaintea Dumnezeului celui Preaînalt? Îl voi întâmpina oare cu arderi de tot, cu viței de un an?

7. Dar primește Domnul oare mii de berbeci sau zeci de mii de râuri de untdelemn? Să dau eu pentru fărădelegile mele pe întâiul meu născut, rodul trupului meu, pentru păcatul sufletului meu? -

8. Ți s-a arătat, omule, ce este bine, și ce alta cere Domnul de la tine decât să faci dreptate, să iubești mila și să umbli smerit cu Dumnezeul tău?

Miercuri, 13 aprilie - Desăvârșiți, ca Tatăl ceresc

- 6. Matei 5:48;** Voi fiți, dar, desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.
- 7. Matei 5:43-47;** 43. Ați auzit că s-a zis: "Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău."
44. Dar Eu vă spun: iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc,
45. ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni și dă ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți.
46. Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii?
47. Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobișnuit faceți? Oare păgânii nu fac la fel?

Matei 5:48; Voi fiți, dar, desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.

Luca 6:36; Fiți, dar, milostivi cum și Tatăl vostru este milostiv.

Joi, 14 aprilie - Învățăături despre Împărăție

- 8. Matei 13:44-52;** 44. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu o comoară ascunsă într-o țarină. Omul care o găsește o ascunde; și, de bucuria ei, se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea.
45. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un negustor care caută mărgăritare frumoase.
46. Și, când găsește un mărgăritar de mare preț, se duce de vinde tot ce are și-l cumpără.
47. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un năvod aruncat în mare, care prinde tot felul de pești.
48. După ce s-a umplut, pescarii îl scot la mal, șed jos, aleg în vase ce este bun și aruncă afară ce este rău.
49. Tot așa va fi și la sfârșitul veacului. Îngerii vor ieși, vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni
50. și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.
51. Ați înțeles voi toate aceste lucruri?", i-a întrebat Isus. "Da, Doamne", l-au răspuns ei.
52. Și El le-a zis: "De aceea orice cărturar, care a învățat ce trebuie despre Împărăția cerurilor, se aseamănă cu un gospodar care scoate din vistieria lui lucruri noi și lucruri vechi."

(Matei 13:47-50); 47. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un năvod aruncat în mare, care prinde tot felul de pești.

48. După ce s-a umplut, pescarii îl scot la mal, șed jos, aleg în vase ce este bun și aruncă afară ce este rău.

49. Tot așa va fi și la sfârșitul veacului. Îngerii vor ieși, vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni

50. și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.